

УДК 338.48

Ольга Четирбук

викладач кафедри туризму

Андрій Голод

д-р екон. наук, доцент,

завідувач кафедри туризму,

*Львівський державний університет фізичної
культури імені Івана Боберського*

ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПРИКОРДОННОЇ ЗОНИ

Прикордонна зона, що в сучасних умовах виконує багато функцій, основними з яких є бар'єрна і контактна, має важливе значення і для розвитку туризму. Саме туристичні ресурси прикордонної зони першими потрапляють у поле зору іноземного туриста, який перетинає державний кордон. Однак у сучасних умовах наявність атрактивних туристичних ресурсів і об'єктів є недостатньою для забезпечення туристичної привабливості території. Потрібна також якісна і різноманітна туристична інфраструктура, що забезпечує доступність туристичних об'єктів та комфортне перебування туристів, зокрема у прикордонній зоні.

Формування та функціонування прикордонних туристичних дестинацій характеризується низкою переваг, серед яких близькість до кордону з іноземними державами, що зумовлює у разі спрощеного режиму перетину кордону сприятливі можливості для формування міжнародних туристичних потоків; зазвичай, добре розвинена транспортна інфраструктура. Водночас виокремлюють також такі проблеми розвитку туристичних дестинацій прикордонної зони, як наявність особливого режиму території, на якій вони розташовані, що створює певні складнощі для внутрішніх туристів; недооцінювання наявних атрактивних природних та історико-культурних ресурсів і об'єктів на прикордонних територіях з погляду організації туристичних подорожей; периферійне розташування

більшості прикордонних територій відносно адміністративних центрів відповідних регіонів [1].

За результатами аналізу туристичного потенціалу прикордонної зони України та Польщі, зокрема у межах Львівської області, встановлено, що достатня забезпеченість відповідних територій природними та історико-культурними туристичними об'єктами в Україні, на відміну від Польщі, не супроводжується активним розвитком та модернізацією туристичної інфраструктури. Саме це є головною причиною несформованості туристичних дестинацій в українській частині прикордонної зони.

Для модернізації туристичної інфраструктури прикордонної зони, на наш погляд, необхідно є реалізація заходів у таких інноваційних напрямках:

1. Розбудова необхідної для туристів інфраструктури (передусім закладів розміщення, харчування) на базі наявних пунктів перетину державного кордону.

2. Удосконалення транспортної інфраструктури для підвищення доступності туристичних об'єктів, що розташовані далеко від основних транспортних шляхів.

3. Формування сучасних туристичних дестинацій із використанням інформаційних та інтернет-технологій, зокрема у процесі брендингу територій.

4. Створення прикордонних (транскордонних) туристичних кластерів [3], які дадуть змогу оптимізувати розвиток дестинацій, мінімізувавши актуальні загрози та за допомогою стратегічного планування забезпечивши адекватне реагування на глобальні виклики [2].

Для реалізації цих та інших інноваційних напрямів критично необхідним є стратегічне планування розвитку туризму у прикордонній зоні на регіональному рівні, яке потребує застосування механізмів стратегічного управління функціонуванням регіональної туристичної системи за участі органів влади та місцевого самоврядування.

Сучасні концепції стратегічного управління в умовах глобалізації економіки формують підходи до модернізації туристичної інфраструктури як визначального напрямку розвитку туристичної індустрії на інноваційних засадах. Використання таких підходів

у державному та регіональному управлінні в Україні неодмінно сприятиме поживленню економічної активності в туристичній сфері та підвищить міжнародну туристичну конкурентоздатність регіонів, зокрема їхніх прикордонних територій.

Ключові слова: модернізація, туризм, інфраструктура, інноваційний розвиток, прикордонна зона.

Список використаних джерел

1. Голод А. П. Проблеми маркетингу прикордонних туристичних дестинацій / Голод А. П., Базюк М. Б. // Маркетинг в умовах розвитку цифрових технологій : матеріали III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (30 жовтня 2020 р).– Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2020.– С. 97–99.
2. Голод А. П. Кластерна модель розвитку індустрії гостинності регіону / Голод А. П., Іжевська О. П., Коркуна О. І. // Східна Європа: економіка, бізнес та управління.– 2019.– Вип. 4(21).– С. 375–380.– URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/21_2019/60.pdf (дата звернення: 21.09.2021).
3. Меленюк В. О. Наукові основи формування та розвитку прикордонних туристичних кластерів / Меленюк В. О., Тивоненко Г. І. // Інвестиції: практика та досвід.– 2021.– № 6.– С. 94–97.